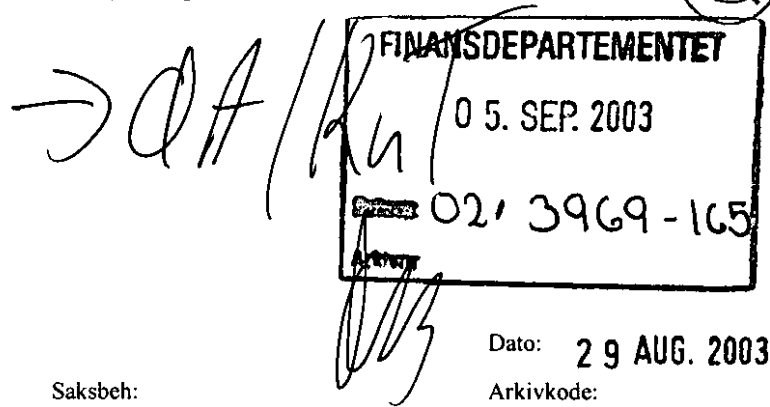




Oslo kommune
Byrådsavdeling for miljø og samferdsel



Finansdepartementet
v/statssekretær Øistein Børmer
Akersgt. 40
0180 Oslo



Deres ref:

Vår ref (saksnr):
200303634-2

Saksbeh:
Guttorm Grundt, 23461555

Dato: 29 AUG. 2003
Arkivkode:
930.0

NASJONAL AGENDA, HØRINGSUTTALELSE FRA OSLO KOMMUNE

Oslo kommune viser til høringsdokumentet med skisse til Nasjonal handlingsplan for bærekraftig utvikling, og kan i hovedsak slutte oss til innholdet i skissen med de forbehold, presiseringer og tilleggsforslag som følger under. Vi viser også til kommunesektorens forslag til tiltak i Nasjonal Agenda 21; Nye partnerskap for bærekraft. Oslo kommune har følgende kommentarer til ulike deler av skissen:

(Et likelydende brev i elektronisk versjon ble sendt departementet 21.08.03)

Generelt:

Handlingsplanen er for generell og uforpliktende. Det er et behov for en klarere konkretisering og tallfesting av målene og tiltakene i handlingsplanen.

Nærmere 3 fjerdedeler av Norges befolkning bor i byer og tettsteder. Oslo savner en nærmere beskrivelse av statens forventninger til byenes spesielle utfordringer og rolle i gjennomføringen av Nasjonal Agenda 21. Dette gjelder også Hovedstadens spesielle utfordringer og rolle. Bærekraftbegrepet er lite utviklet i skissen, og bør konkretiseres, operasjonaliseres og kommuniseres bedre for kunne få større forståelse og oppslutning i befolkningen for behovet og politiske strategier for en bærekraftig utvikling. Dette er primært en statlig oppgave. Bruk av begreper/bilder fra økologiske fotavtrykkanalyser kan være hensiktsmessig i denne sammenheng.

Vedr. Kap 1.3. Viktige trender og utfordringer.

Oslo slutter seg til målet om å sikre en bærekraftig utvikling i produksjon og forbruk. Oslo har i denne forbindelse etablert et samarbeid med miljøorganisasjoner, næringsliv, Miljøfyrtårnsekretariatet og GRIP om innføring av miljøledelse, miljøeffektive innkjøp og miljøvennlig forbruk i byen. Oslo kommune har også i samarbeid med ProSus og Vestlandsforskning fått utarbeidet en økologisk fotavtrykkanalyse for byen. Oslo kommune tar klimautfordringene alvorlig, og har etablert et regionalt samarbeid om utarbeidelse av en klima- og energihandlingspakke for Osloregionen. Målet er å redusere klimagassutslippene i regionen tilsvarende Norges forpliktelser i henhold til Kyoto-protokollen. Oslo kommune har konkrete planer om å fjerne PCB-holdige bunnsedimenter i havnebassenget, men er avhengig av samfunnsøkonomisk forsvarlige statlige rammebetingelser for å kunne gjennomføre planene. Oslo kommune stimulerer til miljøeffektiv energibruk gjennom kommunens eget ENØK -fond,

og ved bruk av biobrensel og varmpumper i fjernvarmenettet. Oslo kommune har sikret jordbruket i Maridalen og Sørkedalen for matproduksjon og bevaring av kulturlandskapet. Oslo følger en miljøeffektiv areal- og transportpolitikk med fortetting i byggesonen, særlig i tilknytning til knutepunktene i kollektivtransportnettet.

Vedr 1.4. Handlingsprinsipper og virkemidler for bærekraftig utvikling.

Oslo kommune vil peke på at *forurenseren betaler- prinsippet* også må gjelde staten. Biltrafikken på det statlige hovedveinettet i Oslo er for eksempel den viktigste kilden til helseskadelig luftforurensning i Oslo. Oslo kommune har tidligere, uten respons, bedt staten om at den reneste typen diesellole (svovelfattig miljødiesel), og som i dag leveres på det svenske markedet av Statoil, men ikke i Norge, blir gjort tilgjengelig på det norske markedet og gitt avgiftsfritak. Kommunen anmoder staten å vurdere forslaget på nytt. Oslo kommune samarbeider aktivt med en rekke miljøorganisasjoner og kompetansemiljøer i byen, som for eksempel Grønn hverdag, Idébanken, ProSus, Grip, m.fl. Oslo kommune har også etablert et samarbeid om bærekraftig utvikling av Oslo med næringslivet, frivillige organisasjoner og staten i Forum for Oslo Bærekraftig By. Oslo har i bystyremelding 3/2003 Grønn kommune vedtatt å følge statens gode eksempel med å innføre miljøeffektivitet med miljøledelse og miljøeffektive innkjøp i alle deler av egen organisasjon. Oslo kommune ønsker et nærmere samarbeid med staten i dette arbeidet for å kunne oppnå større synergieffekt av innsatsen og utveksle kompetanse og erfaringer i arbeidet.

Vedr. 1.5. Politikk for bærekraftig utvikling

Oslo kommune har utformet og vedtatt sin egen politikk på området i bystyremelding 1/2003 "Strategi for bærekraftig utvikling" med Byøkologisk program; vedlagt. Strategien inneholder i tillegg til statusbeskrivelsen også visjoner, og et handlingsprogram med innsatsområder, delmål og konkrete strategier/tiltak for en bærekraftig utvikling. Handlingsprogrammet inneholder en rekke strategier og tiltak som støtter opp om målene i Nasjonal handlingsplan. Oslo kommune vil fremheve det gode samarbeidet med staten som er utviklet de senere år på kollektivtransportområdet i Oslo. Dette statlige satsning på T-banen i Oslo er spesielt velkommen, og bør fortsette på et høyt nivå i årene fremover. Oslo satser i tillegg til kollektivtrafikken også på sykling med bygging av sykkelveier og bysykler. Oslo kommune vil også vise til betydningen av fortsatt samarbeid med staten i det etablerte klima- og energisamarbeidet på gjennomføring av Handlingspakken for med å redusere utslipp av klimagasser i Osloregionen.

Vedr 1.6. Medvirkning og oppfølging

Regjeringen utfordrer i høringsutkastet i kap. 1.6.5 Oppfølging av handlingsplanen "*kommuner, næringsliv og organisasjoner til å konkretisere hvordan ulike samfunnsaktører kan gi sine bidrag til en bærekraftig utvikling gjennom en partnerskapsstafett, der aktørene gjennom å vise til hvilken innsats man selv vil mobilisere utfordrer andre til å gjøre det samme. Et formål med slike partnerskap bør være å fremme samarbeid på tvers av vante strukturer og utløse miljøforbedringer*".

Oslo kommune tar utfordringen fra staten. Oslo kommune vil imidlertid gjøre regjeringen oppmerksom på at for Oslo kommune vil staten være den viktigste partneren i en slik stafett. Som det vil fremgå av utfordringene beskrevet i bystyremelding 1/2003, er statlige rammebetingelser av avgjørende betydning for en kommunes evne til å føre en effektiv politikk for bedre miljø og bærekraftig utvikling. Dette gjelder kanskje særlig for hovedstaden Oslo, hvor staten er spesielt tungt representert, både som forvalter av nasjonale institusjoner og infrastruktur, og som arbeidsgiver for mange tusen ansatte. Avhengigheten av statlige rammebetingelser gjenspeilet vinklingen av Oslos forrige Byøkologiske program (1998-2010),

der hele innsatsområde 6 var viet staten: *"Oslo vil søke nærmere dialog med staten om statens medansvar for bedre miljø i hovedstaden"*. Av 10 konkrete strategier/tiltak under dette innsatsområde har staten bare reagert positivt på halvparten.

Staten forventer at kommunene tar statlige signaler alvorlig i miljøpolitikken. Det gjør Oslo. Men det forplikter også staten til å ta kommunale signaler alvorlig. Oslo har derfor i sitt reviderte Byøkologiske program for 2002-2014 under innsatsområde 6 formulert følgende delmål:

6.1. "Oslo vil intensivere dialogen med staten om statens medansvar for en bærekraftig utvikling for hovedstaden".

Dette forutsetter at staten er åpen for en slik dialog. Under dette delmålet er temaene for en slik dialog konkretisert i følgende konkrete strategier/tiltak:

6.1.1.

Oslo vil arbeide for at staten utvikler en helhetlig miljøpolitikk for Hovedstadsregionen slik at statlige rammebetingelser for arealbruk, transport, energibruk, bymiljø, produksjon og forbruk blir sett i sammenheng. Kostnadene ved å opprettholde en god miljøstandard i en storby bør gjenspeiles i de statlige rammeoverføringene. Staten bør følge opp sin del av Miljøbyerklæringen.

6.1.2.

Oslo vil arbeide for at staten sikrer nødvendige bevilgninger til å følge opp statlig delansvar for et bedre miljø. Viktige prosjekter i denne sammenheng er Handlingsplan for Oslo indre øst, "Miljøsone" Groruddalen, Bjørvika, Oslopakke 1 og 2, Hovedplan for utbygging av sykkelveinettet, fjerning av forurensede bunnsedimenter i Oslo havn (PCB), samt byfornyelse, sikring av verneverdige områder og andre miljøtiltak generelt.

6.1.3.

Oslo vil arbeide for at staten sikrer at politiet får tilstrekkelige ressurser til å gjøre byen trygg og håndheve politivedtektene aktivt for å unngå forsøpling, tagging og annet hærverk m.v. Oslo vil om nødvendig vurdere opprettelsen av et eget bypoliti for å sikre at politivedtektene blir ivaretatt og etterkommet.

6.1.4.

Oslo vil arbeide for at staten, som byens nest største arbeidsgiver og eiendomsbesitter, fører en miljøeffektiv forvaltning i alle deler av sin virksomhet i Oslo. Dette gjelder også statlig eide bedrifter. Oslo forventer at staten følger opp innføringen av "Grønn stat" i praksis med miljøledelse, miljøsertifisering, miljørapportering, miljørevisjon og miljøeffektive innkjøp

6.1.5.

Oslo vil arbeide for at staten stimulerer til miljøvennlig praksis og forbruksmønster gjennom systematisk bruk av hensiktsmessige virkemidler, og unngå uhensiktsmessige lover, regler forskrifter og avgifter. Innføring av tilbud på, og avgiftsfritak for de mest miljøvennlige drivstoff kan være et eksempel på et viktig virkemiddel i denne sammenheng.

6.1.6.

Oslo vil arbeide for at staten, som forvalter av et av verdens mest miljøvennlige land, bidrar til å kvalifisere og profilere hovedstaden som en internasjonalt interessant miljøby i samsvar med Oslos visjoner.

Staten er også en viktig aktør i forbindelse med gjennomføringen av følgende strategier/tiltak:

6.2.2.

Oslo kommune vil fortsette samarbeidet med, og bistanden til vennskaps- og samarbeidsbyene i Øst-europa og utviklingsland; Vilnius, St. Petersburg og Shanghai. Et eventuell tøkt engasjement og utvidelse av antall samarbeidsbyer forutsetter økonomisk deltagelse fra Utenriksdepartementet, NORAD eller andre finansieringskilder.

6.3.3.

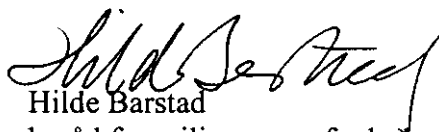
Oslo vil samarbeide om etablering av et felles nasjonalt/regionalt informasjonssenter for miljø og byøkologi i samarbeid med aktuelle parter. Etableringen av senteret vurderes i sammenheng med Oslo kommunes informasjonsarbeid.

Oslo kommune vil oppfordre statssekretærutvalget til å inkludere de mest nasjonalt relevante strategier og tiltak i den nasjonale handlingsplanen, og inviterer staten til en dialog og samarbeid om hvordan nevnte strategier og tiltak best vil kunne gjennomføres.

Earth Charter

Oslo kommune har på oppfordring fra ICLEI (International Council for Local Environment Initiatives) sluttet seg til verdiene og prinsippene til Earth Charter; Verdenserklæringen om fred og bærekraftig utvikling, vedlagt. Regjeringen utfordres til å slutte seg til charteret i Nasjonal Agenda 21.

Med hilsen


Hilde Barstad
byråd for miljø og samferdsel

Vedlegg:

1. Bystyremelding 1/2003: Strategi for bærekraftig utvikling med Byøkologisk program
2. Earth Charter i engelsk og norsk versjon
3. Høringsuttalelse fra Bydel Gamle Oslo, brev datert 18.08.03

Kopi til:

Statsministerens kontor

Miljøverndepartementet
Samferdselsdepartementet
Kommunal- og regionaldepartementet
Arbeids- og administrasjonsdepartementet
Utenriksdepartementet/Utvikling
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Kommunenes Sentralforbund